

Література:

1. Norman D. A. The Design of Everyday Things. URL: <https://jnd.org/thedesign-of-everyday-things/> (дата звернення: 05.05.2026).
2. Ware C. Information Visualization: Perception for Design. URL: <https://www.sciencedirect.com/book/9780123814647/information-visualization> (дата звернення: 05.05.2026).
3. Lidwell W., Holden K., Butler J. Universal Principles of Design. URL: <https://www.oreilly.com/library/view/universal-principles-of-9781592535873/> (дата звернення: 05.05.2026).
4. User Behavior and Scanning Patterns. Nielsen Norman Group. URL: <https://www.nngroup.com/articles/how-users-read-on-the-web/> (дата звернення: 05.05.2026).
5. Sweller J. Cognitive Load Theory. URL: <https://www.sciencedirect.com/topics/psychology/cognitive-load-theory> (дата звернення: 05.05.2026).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-630-3-65>

ПРОБЛЕМАТИКА БАЗОВИХ КОЛЬОРІВ У СТИЛІ СУЧАСНОГО ОДЯГУ

Целева І. С.

*студентка I курсу факультету культури і мистецтв
Волинський національний університет імені Лесі Українки*

Смикало К. О.

*PhD з технологій легкої промисловості,
старша викладачка кафедри дизайну
Волинський національний університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Одяг є способом комунікації людини з оточуючим суспільством, однак протягом останніх десятиліть швидкість життя вплинула на цю мову таким же чином, як і в інших сферах: образ став лаконічним, простішим та гендерно-нейтральним. Так, дизайнери розробляють не індивідуальні образи, а капсульні колекції, в якій кожен елемент може поєднуватися з іншим. Як наслідок, людина менше витрачає час на вибір гардеробу. Додатково цьому допомагає колористичне рішення таких капсульних колекцій: зазвичай, речі нейтральних, базових кольорів, а акцентні елементи зачасту у вигляді аксесуарів або дрібних прикрас.

Розробка капсульних колекцій у базових кольорах значно полегшує процес її фізичного виготовлення, адже немає потреби підбирати тон ниток, тканин-компаніонів тощо. Так, до прикладу, при розробці поширених моделей толстовок використовуються основний матеріал по типу трьохнитки, каш-корсе на манжети та кіперна стрічка (рис. 1).

Рис. 1. Рукав та манжет толстовки з різних матеріалів

За умови, що використовуються типові відтінки, процес виготовлення значно пришвидшується, а споріднені відтінки дозволяють зменшити витрати на нитки потрібного тону. Однак таке колористичне обмеження має і інші наслідки, серед яких важко не назвати уніфікованість виробів.

Українські бренди одягу, які зараз переживають хвилю національного піднесення, пропонують споживачам рівно те саме, що і мас-маркет, хоча є усталене очікування, що невеликі бренди мають пропонувати унікальність та якість. Більшість масових брендів орієнтуються на більші колекції, але не сильно хорошу якість тканин. Коли малі бренди орієнтуються на пошиття одягу в капсулах, вони продукують кращі вироби, що поєднується між собою. Дизайнери, які створюють колекції для масового ринку (mass market collection), адаптують тенденції, запропоновані відомими торговими марками, до цінової політики виробів для масового ринку. Вони часто чекають сезону, щоб переконатися, що обраний напрям цікавить споживача, перш ніж почати виробляти свою власну версію адаптованих модних виробів. З метою економії грошей і часу, виробники використовують більш дешеві тканини і виключно промислові методи виробництва, без застосування ручних видів робіт. У результаті таких заходів кінцевий продукт може бути проданий набагато дешевше.

Капсульна колекція являє собою колекцію одного дизайнера, до складу якої можуть входити від шести до дванадцяти одиниць виробів, а їх спільне використання в різних комбінаціях дозволяє створити близько двадцяти різних закінчених комплектів. Капсульний гардероб

базується на тій же концепції, однак окремі елементи одягу можуть належати до різних торговельних марок. Кожна частина капсули повинна бути взаємозамінною, щоб їх можна було змішувати та поєднувати разом [1]. Капсульний гардероб набагато простіше комбінувати між собою, бо вже є готові образи які підкреслюють один одного (рис. 2).

Рис. 2. Капсульна колекція від бренду «ONE BY ONE»

Мода в наші часи дуже гнучка і не кожна капсула буде пасувати людині: за темпераментом, кольоротипом або трендам; функціональність капсульного гардеробу також не дуже висока, проте він значно спрощує наповнення гардеробу (рис. 3) [2].

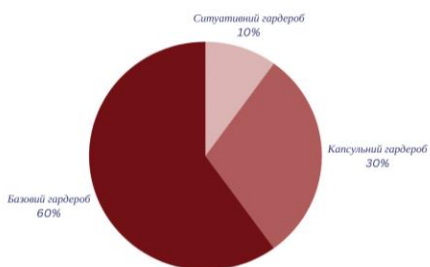

Рис. 3. Діаграма одягу

Маючи у своєму розпорядженні інструмент мінімізації ресурсів на вибір одягу людство саме себе загнало у кут неможливості прояву власної індивідуальності: попри унікальний крій, люди продовжують носити щодня однакові кольори, не тільки однаковий одяг. Відтак сучасні образи стають одноманітними і людям важче виділитися

в суспільстві. І якщо бренди можуть змінювати силует та архітектуру одягу, то відійти від проблеми одноманітності колористичного рішення колекції дедалі важче.

Одним із варіантів рішення даної проблеми є акцентні вироби, зокрема рукавички, палантини, різноманітні аксесуари тощо. Окремо варто наголосити на національних видах аксесуарів, а саме різноманітні гердани, селянки, пояси, припинди тощо. Такі прості прикраси у поєднанні з їх фактурністю підвищують різноманітність повсякденного образу. З цими маленькими деталями можна додавати щось нове та цікаве, оздоблювати та прикрашати вашій одяг та вашу зовнішність.

Капсульні колекції свого часу були ефективним рішенням для більшості людей, розвантажуючи їх рутину від проблеми “що вдягнути”, однак з плином часу стало зрозумілим, що ресурс, витрачений на вибір одягу, дозволяє людині не втратити у вирії повсякденності свою індивідуальність, певним чином нагадуючи щодня, що кожна людина є особистістю, яка має бути унікальною, і не одяг робить нас унікальним, а ми самі. Екологічні аспекти виробництва одягу мають велике значення, а так, людство має бути свідомим у своєму споживанні, однак зберегти індивідуальність є одним із питань збереження культури і свідомості. Капсульні колекції у базових, типових кольорах зменшують яскравість гардеробу, однак кожний колір можна по-своєму обіграти та створити свій особливий стиль та образ за рахунок аксесуарів.

Література:

1. Косенко О. І. До питання класифікації колекцій сучасного одягу в практиці західноєвропейських країн. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. 2011. № 2. С. 28–29.
2. Віхорова І. Базовий, капсульний та ситуативний гардероб: як створити та чим вони відрізняються. *OneByOne* : вебсайт. 2024. URL: https://onebyone.ua/blog/bazovij-kapsulnij-ta-situativnij-garderob?srsId=AfmBOopT40LxO5pIQAjyaK2fwgl7z4pLsX_I84wKt1tKSc9Vk-KbPeeM (дата звернення: 15.05.2026).